

Vejen for denne Opgave, at tage hele dette Spørgsmaal op og drøfte det, og jeg havde da ventet, at det ærede Medlem havde rejst det. Jeg forstaaer ikke, at man fra det ærede Medlems Side kan tale om, at Arbejdsløshed kan skyldes høj Løn. Jeg forstaaer overhovedet ikke, at en Medborger, der har en forholdsvis pæn Løn, vist mindst en 10—12,000 Kr. om Aaret, jeg forstaaer ærlig talt ikke, hvordan en saadan Medborger kan tale til Arbejderne om, at de forlange for høj Løn — Arbejderne, hvoraf mange, mange maa leve under 1,000 Kr., og hvoraf vel det største Antal her i Landet maa leve for 5—600 Kr. Jeg kunde forstaa, om en saadan Arbejdsmand, der skal leve af 5—600 Kr., jeg beder ærede Medlemmer sætte sig ind i, hvad det betyder at leve for 5—600 Kr. og somme Tider for mindre, ja, det er jo ganske ubegribeligt, hvordan det lader sig gøre — jeg kan forstaa, om en saadan Mand kunde sige til det ærede Medlem for Sæby, det er dog en alt for høj Løn, den Mand faar for sin Virksomhed, men jeg kan ikke forstaa det omvendte, at en Mand med 12,000 Kr. kan sige til en Mand med 500: du stiller for store Krav.

Formanden: Jeg advarer mod at komme ind paa Drøftelse af private Formue- og Indtægtsforhold.

Borghjerg: Men naar det ærede Medlem og hans Blad anke over, at Arbejdsløsheden særlig skulde skyldes høj Arbejds-løn, er det lige saa uforstaaeligt, lige saa absurd; thi det er dog vitterligt, at i dette Øjeblik findes der ikke Arbejds-løshed blot her i Landet, men rundt om i alle de andre Lande, det er en Følge af en almindelig økonomisk Depression, der hviler over hele Europa. Arbejdsløsheden er ingenlunde størst her, den er slem og alvorlig nok, men ingenlunde størst her i Landet. Hvis de ærede Medlemmer ville lægge Mærke til, hvorledes det er i Norge, Tyskland og andre Steder, vil man se, at den er langt værre der, hvor Lønnen netop er lavere. Den er lavere baade i Norge og Tyskland, og den økonomiske Krise, som vi herhjemme fik for halvtredie Aar siden, begyndte før der, og den har raset der med langt større Styrke. Ganske naturligt, thi jo mere Arbejderne have benyttet de opadgaaende Konjunkturer til gennem Fagorganisationerne at sætte Arbejdslønnen op og Arbejdstiden ned, des mildere vil selvfølgelig Krisen blive; thi

hvoraf kommer Arbejdsløshed? Den kommer deraf, at der er produceret for meget, der ligger for meget Skotøj i Skotøjsfabrikerne og Lagrene, der er produceret for mange Klæder, der er bygget alt for mange Huse. Det er ikke noget nyt, det er sagt for 100 Aar siden, men det maa siges atter og atter, saa længe selv saa intelligente Medlemmer som det ærede Medlem for Sæby ikke kunne faa Øjnene op for det. Det er sagt, at Skomagerne gaa barbenede, fordi de have lavet for mange Sko, at Skrædderne gaa med daarlige Bukser, fordi de have syet for mange, og at Mureren maaske bliver smidt ud af sin Lejlighed, fordi han har bygget alt for mange Huse. Landarbejderne have alt for daarlig Løn fordi Verden oversvømmes med Korn. Det er sagt saa mange Gange, siden Baboeuf i 1797 fik Øjnene op for Kapitalismen, hvordan den virker. Arbejdsløsheden er, som bekendt, et Produkt af hele den kapitalistiske Samfundstilstand. Allerede Fourier forudsagde i Begyndelsen af forrige Aarhundrede, at naar vi kom ind paa den fri Konkurrences System, vilde de økonomiske Kriser følge med regelmæssige Svingninger omtrent hvert tiende Aar, og det er blevet Tilfældet.

Hvor kan saa dog det ærede Medlem sige, at den for høje Arbejds-løn her hjemme er Skyld i Arbejds-løsheden, naar der har været økonomiske Kriser med Arbejds-løshed omtrent hvert tiende Aar, saa længe det fri Konkurrencesamfund har bestaaet, naar vi have haft de frygteligste Kriser, meget værre, end vi nu kende dem; thi nu begynde heldigvis andre Faktorer at gøre sig gældende, Arbejdernes Organisationer, socialpolitisk Lovgivning, til Dels kan man vel ogsaa regne de store Kartel'er og Truster med, der til en vis Grad og fra en vis Side set regulere Produktionen mere end i Kapitalismens Begyndelse. I Begyndelsen af det 19de Aarhundrede i England og Frankrig ville de ærede Medlemmer træffe en Løn, der var nede paa det absolutte Sultepunkt, ja derunder, og en Arbejdstid, der var oppe paa 14, 16, 18 Timer, og samtidig de forfærdeligste økonomiske Kriser og den voldsomste Arbejds-løshed. Det er klart, at Manglen paa Arbejde skyldes, at der er frembragt for meget, og Overproduktionen skyldes Underkonsumtion, at Arbejderklassen ikke har faaet tilstrækkeligt for sit Arbejde. — Det er aabenbart det rigtige Forhold, hvis Arbejderne fik det fulde Udbytte af deres Arbejde, vilde . . .